

۹۵/۲/۲۶

منازعات معنایی در کفتمان ما

با نگاهی به فیلم زن زیادی

تألیف:

دکتر فروغ کاظمی

اعظم روشنائی فردی برمی

انتشارات آرون

سرشناسه	: کاظمی، فروغ، ۱۳۵۲
عنوان و نام پدیدآور	: منازعات معنایی در گفتمان‌ها، با نگاهی به فیلم زن زیادی / مؤلفین: فروغ کاظمی - اعظم روشنائی فرد جهرمی
مشخصات نشر	: تهران، آرون، ۱۳۹۵
مشخصات ظاهری	: ۱۳۰ ص.
شابک	: ۶ - ۳۶۸ - ۲۳۱ - ۹۶۴ - ۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
موضوع	: تحلیل‌های انتقادی - رویکرد اجتماعی
موضوع	: بررسی فیلم زن زیادی - گفتمان
شناسه افزوده	: روشنائی فرد جهرمی، اعظم، ۱۳۴۶
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۵ ۱۷ م ۹ الف / PN۱۹۷۸
رده‌بندی دیویی	: ۷۹۱/۵۳۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۲۱۲۰۸۶

انتشارات آرون

منازعات معنایی در گفتمان‌ها

با نگاهی به فیلم زن زیادی

مؤلفین: دکتر فروغ کاظمی - اعظم روشنائی فرد جهرمی

ناشر: انتشارات آرون

چاپ اول: ۱۳۹۵

تیراژ: ۱۵۰۰ نسخه

۱۴۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

شماره صفحه	عنوان
۱۱	پیشگفتار
۱۳	فصل یک: مقدمه
۱۳	معرفی موضوع
۲۰	فصل دوم: تاریخچه مطالعات تحلیل گفتمان
۲۰	مطالعات تحلیل گفتمان در غرب
۲۳	مطالعات تحلیل گفتمان در ایران
۲۹	فصل سوم: تحلیل گفتمان
۲۹	گفتمان
۳۲	تحلیل گفتمان
۳۵	تاریخچه تحلیل گفتمان
۳۸	اهداف تحلیل گفتمان

۳۹	فصل چهارم: تحلیل گفتمان انتقادی
۳۹	تحلیل گفتمان انتقادی در نگاه کلی
۴۰	تحلیل گفتمان چگونه "انتقادی" می شود
۴۲	فصل پنجم: برخی از رویکردهای تحلیل گفتمان انتقادی
۴۲	رویکردهای تحلیل گفتمان انتقادی
۴۲	میشل فوکو
۴۴	تئون ون دایک: رویکرد اجتماعی شناختی
۴۵	نماین فرکلاف: رویکرد انتقادی /گفتمان - قدرت - ایدئولوژی
۴۷	روبرت وداک: جامعه - زبان‌شناسی اجتماعی گفتمان
۴۸	لاکلا و موف و نظریه گفتمان
۵۰	نظریه معنای و مظهر گفتمان لاکلا و موف
۵۱	نظریه اجتماعی لاکلا و موف
۵۳	گفتمان و قدرت
۵۴	غیریت سازی اجتماعی
۵۵	تحلیل گفتمان براساس برجسته سازی و حاشیه رانی
۵۷	اقناع
۵۸	هویت
۵۹	طبیعی شدگی و عینیت
۵۹	تحلیل کلان
۵۹	تحلیل خرد
۶۰	مفصل بندی
۶۰	دال و مدول
۶۰	دال مرکزی
۶۰	دال شناور
۶۱	هژمونی

- ۶۲ کریستین متر و تحلیل فیلم
 ۶۳ پیشینه تحلیل گفتمان در سینما
 ۶۴ تعریف سینما و فیلم
 ۶۵ سینمای زن
 ۶۶ ژانرشناسی بازنمایی زنان در فیلم ها
 ۶۸ تحلیل جنسیت کارگردان بر ساختار و محتوای فیلم سینمایی

۶۹ فصل هفتم: جستاری در سکانههای فیلم زن زیادی

- ۶۹ نما: کلی از داستان
 ۷۰ معرفی کنش گرهای اصلی فیلم
 ۷۱ زن زادی: سینه که می آورد
 ۷۲ تحلیل گفتمان های موجود در فیلم زن زیادی...
 ۷۳ تعارض و تقابل دگمتان ها
 ۷۴ سکانس اول: - کلاس درس - روز
 ۷۷ سکانس دوم: - کلاس درس، زنک انشا
 ۸۰ سکانس سوم: - زنک انشا مدرسه
 ۸۱ سکانس چهارم: - حیاط منزل سیم - روز
 ۸۳ سکانس پنجم: - حیاط منزل سیم - زنان در حال سینه پاک کردن
 ۸۴ سکانس ششم: - روز - حیاط خانه
 ۸۵ سکانس هفتم: - داخل خانه - روز
 ۸۷ سکانس هشتم: - داخل خانه - غروب
 ۸۸ سکانس نهم: - رستوران - شب
 ۹۰ سکانس دهم: - شب - رستوران - بعد از شام
 ۹۱ سکانس یازدهم: - صبح - داخل خانه
 ۹۲ سکانس دوازدهم: - رستوران - جاده - روز
 ۹۳ سکانس سیزدهم: - روز - رستوران

- ۹۴ سکانس چهاردهم: - روز - جاده - داخل ماشین
- ۹۵ سکانس پانزدهم: - شب - رستوران - خارج شهر
- ۹۶ سکانس شانزدهم: - شب - جاده - بیرون مسافر خانه
- ۹۷ سکانس هفدهم: - شب - مسافر خانه
- ۹۹ سکانس هیجدهم: - شب - تو - هتل
- ۹۹ سکانس نوزدهم: - شب - مسافر خانه
- ۱۰۰ سکانس بیستم: - شب - مسافر خانه - تو
- ۱۰۱ سکانس بیست و یکم: - نیمه شب - جاده - کنار ماشین
- ۱۰۳ سکانس بیست و دوم: - شب - جاده - داخل ماشین
- ۱۰۵ سکانس بیست و سوم: - شب - جاده - داخل ماشین
- ۱۰۶ سکانس بیست و چهارم: - صبح - هتل - داخل
- ۱۰۷ سکانس بیست و پنجم: - روز - جاده - داخل ماشین
- ۱۰۹ سکانس بیست و ششم: - ظهر - کنار کلبه - بیرون
- ۱۰۹ سکانس بیست و هفتم: - ظهر - کنار کلبه - کنار جاده
- ۱۱۰ سکانس بیست و هشتم: - روز - بیرون کلبه
- ۱۱۱ سکانس بیست و نهم: - روز - کنار جاده
- ۱۱۲ بررسی تحلیلی فیلم به طور کلی

- ۱۱۵ فصل هشتم: سخن آخر
- ۱۱۶ بحث و نتایج
- ۱۱۸ کتابنامه
- ۱۱۸ منابع فارسی
- ۱۲۲ منابع انگلیسی
- ۱۲۶ منابع اینترنتی
- ۱۲۷ واژه نامه
- ۱۲۷ فارسی به انگلیسی
- ۱۲۹ انگلیسی به فارسی

پیشگفتار

زبان‌شناسان با افزودن عوامل انتقادی قدرت و ایدئولوژی به تحلیل گفتمان، مطالعه کاربرد زبان را به بافت‌های وسیع اجتماعی و فرهنگی گسترش دادند. هدف آنان کشف حقایق و نابرابری‌های جنسیتی، قومی، طبقاتی، مذهبی و غیره است که در نتیجه آن عوامل قدرت را باطله به وجود می‌آیند و همچنین آشکارسازی روابط قدرت پنهان و فرایندهای ایدئولوژیک در زبان‌شناسی است.

از سوی دیگر، هر پدیده اجتماعی از جمله فیلم، رسانه‌های جمعی و متون درسی عرصه‌هایی است که در آن گفتار به تولید معنا می‌پردازد و برای دستیابی به هژمونی^۱ سعی می‌کند ساختار نظام معنایی گفتار رقیب خود را بشکند و آن را به حاشیه براند. همه پدیده‌های اجتماعی-گفتاری بوده و نمودی از منازعات معنایی میان گفتمان‌هاست. بدین ترتیب می‌توان یک فیلد اجتماعی را در بافت‌های وسیع‌تر اجتماعی قرار داد و نشان داد که فیلم‌ها برای تولید برجسته‌سازی و حاشیه‌رانی چه معنا/معناهایی تولید شده است. میلانی کارگردان فیلم *رز ریادی* با توجه به شبکه‌های گفتمان سنتی موجود در ایران تعریفی بی‌لغافه از کنش‌گرهایش به تصویر می‌کشد.

وی با به تصویر کشیدن رفتاری زنان در مناسبات اجتماعی به کلیت نظام مردسالاری که از تفکر استبداد زده تاریخ می‌آید به شدت مبارزه می‌کند. در این

¹ Hegemony

فیلم، پیش‌های داستانی در جهت ایجاد تعلیق در مخاطب به خدمت گرفته شده است. هرچند در فصل پایانی دوباره به ورطه تک‌گویی‌های چند نفره می‌افتد و کار به جلسه سخنرانی می‌رسد و هر کس برای اثبات حقانیت خود تلاش می‌کند.

منازعات معنایی میان گفتمان‌ها پیوسته در جریان است. هر گفتمانی در تلاش است با طرد معنای "دیگری" معنای "خودی" را حفظ کند. لذا هر گفتمان در صدد تسخیر ذهن واژه‌ها در جامعه است. این کتاب در راستای تحلیل انتقادی گفتمان به تأثیر قدرت و جنسیت در گفتمان‌ها می‌پردازد. با توجه به اینکه هنوز نابرابری و تبعیض‌های جنسیتی در برخی از نقاط دنیا به چشم می‌خورد، وضعیت حاکم بر این مناطق به دلایلی مردان را از قدرت بیشتری نسبت به زنان برخوردار می‌سازد. چه بسا این موارد باعث به چالش کشیدن گفتمان‌های این افراد می‌شود. این کتاب تلاشی است برای ترسیم و تبیین برخی از منازعات معنایی میان گفتمان‌های شخصیت‌های فیلم. آمده و سرانجام این که چگونه قدرت به تولید معنا می‌پردازد و گفتمان‌ها، تبعیض‌آمیزه چگونه در بستر زمان در ذهن افراد جامعه رسوخ کرده، به صورت عقل سلیم در می‌آید.

دکتر فروغ کاظمی

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد واحد تهران مرکزی

اعظم روشنایی سرد چهارم

کارشناس ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی